

ילדים רעבים

תופעה מדאיגה בבתי הספר: תלמידים מגיעים למוסדות החינוך כשהם רעבים ללחם. "כשתלמיד ניגש אליי ואומר לי: 'אני רעב', אני נותן לו את הכריך האישי שלי. כך גם מורים נוספים בבית הספר שנותנים את הכריכים לילדים רעבים. ישנם מורים שמכינים בבית כריכים כדי לתת לילדים שמגיעים רעבים", סיפר אתמול מנהל בית ספר תיכון ממרכז הארץ.

סמנכ"ל ארגון "נבט" המספק כריכים לתלמידים בבתי הספר, רותם יוסף, אומר כי בישראל יש עשרות אלפי ילדים ובני נוער שמגיעים מדי יום לבית הספר רעבים, מבלי שאכלו ארוחת בוקר וללא כריך לארוחת עשר. לדבריו, מדובר בתלמידים המגיעים ממשפחות לא מתפקדות בהן שוררת אבטלה, יש עולים חדשים, הורים חולים או נכים ובעלי מצוקות שאינם מסוגלים לדאוג לילדיהם מנהלי בתי-ספר רבים פונים לעמותות בבקשה שיספקו להם כריכים שיחולקו לתלמידים משום שהם מזיהם תלמידים רבים המגיעים רעבים וללא ארוחת בוקר. המנהלים מדווחים כי הדבר מקשה על התלמידים להתרכז וללמוד ומשפיע על התנהגותם, ימי ההיעדרות שלהם מבית-הספר ואירועי אלימות בהם הם מעורבים "ילד רעב לא יכול ללמוד", אומר אחד ממנהלי בתי-הספר "לכן אנחנו פונים לעמותות ומבקשים שיספקו לנו כריכים לילדים.

מנהל בית-ספר יסודי אומר כי עבור רבים מהתלמידים הכריך שהם מקבלים בבית-הספר הוא הארוחה היחידה שלהם במשך כל היום. "תלמידים ניגשים ומתלוננים שהם רעבים", סיפר. מנהלת בית-ספר יסודי אמרה שעל מנת שהילדים לא יחשו עלבון היא נוהגת להציב מאות כריכים לכלל התלמידים ש"שכחו" להביא כריך.

ד"ר נצ"מ סוזי בן-ברוך, מרצה לקרימינולוגיה בחוג לחינוך באוניברסיטה העברית, ציינה כי קיים קשר בין עוני ומחסור בקרב תלמידים לבין הידרדרות לעבריינות נוער. ישנן תופעות שתלמידים רעבים סוחטים כריכים מתלמידים אחרים המגיעים לבית-הספר עם כריכים. "הם סוחטים מהילדים את הכריכים כדי שיהיה להם אוכל. הרעב והתסכול של הילדים הרעבים מובילים אותם לאלימות וגניבות גם מחוץ לבית הספר", משתפת בן-ברוך.

ארגון "נבט" בשיתוף עם מחלקות רווחה ברשויות המקומיות סיפק בשנה האחרונה מדי יום כריכים ל-8,000 תלמידים הלומדים ב-130 בתי ספר ברחבי הארץ ובסך הכל 1.3 מיליון כריכים נארזים בשנה. בימים אלה עושים אנשי הארגון מאמצים לגייס תרומות כדי לעמוד בפניות בתי-הספר המבקשים כריכים ל-13 אלף תלמידים נוספים המגיעים רעבים לבית-הספר "תחושת הרעב מקשה על התלמידים להתרכז בלימודים. יש תלמידים הנפלטים ממערכת החינוך, הם מועברים לידי מחלקות הרווחה במקרה הטוב, או משוטטים ברחובות ובורחים מהבית במקרים חמורים יותר", מספר יוסף

"מי שלא היה בחדר המורים כשבדלת עומד תלמיד עם פנים מבוישות שמבקש לקבל כריך, יתקשה להבין את המשקל ואת העוצמה של התרומה היומית הקבועה הזו", אומרת מורה מבית-ספר בשפלה, ומוסיפה: "מי שלא נמצא בבית-הספר לא יבין את ההבדל — את הירידה המיידית במספר האירועים האלימים ואת העובדה שהתלמידים מרוכזים יותר בהתרחשות הלימודית"

ממשוב שנערך בקרב מנהלי 130 בתי-הספר שתלמידיהם מקבלים כריכים דיווחו 57 אחוז מהם כי התלמידים בחרו שלא להיעדר ולהגיע לבית הספר כדי שלא להפסיד את הכריך ו-96 אחוז דיווחו כי הכריך משפיע לטובה על התנהגות התלמידים מנהל בית-הספר בחיפה אמר, כי מאז שהחלו בחלוקת הכריכים חל בבית הספר מהפך, אחוזי הנוכחות גדלו. "תלמידנו אינם מחפשים מזון במהלך היום וניכר כי הם רגועים יותר – ושבעים", אמר

מנהלת ברשת בתי-הספר אמרה כי המורים נאלצים להתמודד עם מצוקות בסיסיות של תלמידים שאינם מגיעים אפילו עם כריך לבית-הספר. "הסיוע שניתן עם הכריכים הגדיל נוכחות תלמידים והביא להפחתה משמעותית באלימות", אמרה

שרה ג'ורג', רכזת שטח בקרן לידידות באילת, סיפרה כי היא מקבלת פניות מבתי-הספר לספק להם כריכים. "אחת האמהות התקשרה למוקד שלנו וסיפרה שאין לה כסף לאוכל ושהיא שולחת את הילדים לבית-הספר לעיתים עם פרוסות לחם שעליהן לא מרוח דבר ולפעמים בלי כלום. אני דואגת להשיג ממאפייה תרומה של לחמניות וממקום אחר תרומות של שימורים וממרחים – והמורים בעצמם מכינים את הכריכים לתלמידים הנזקקים", הוסיפה נשיא הקרן לידידות, הרב יחיאל אקשטיין, אומר כי בקרן נחשפים לאלפי מקרים בהם הורים אינם מסוגלים לתת כריך לילד לבית-הספר. לדבריו, רבים מהילדים לוקחים איתם כריכים הביתה מבית-הספר כדי שיהיה להם מה לאכול בבית אחר הצהריים. שמואל אבואב, מנכ"ל משרד החינוך, מסר בתגובה: "מערכת החינוך חרטה על דגלה להילחם על כל ילד ולא להשאיר אף אחד מאחור, וצוותי החינוך הם הראשונים ליישם את זה".

כתבתה של תמר טרבלסי חדר פורסם בעיתון ידיעות אחרונות.